

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І АУДИТУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ У ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ

КУРСОВА РОБОТА

НА ТЕМУ:

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід): методика
формування та аналіз показників**

Виконав:

студентка 5 курсу, ОПДм-11 групи

напряму підготовки:

облік та аудит у промисловості

Садлій М.С

Керівник:

Мужевич Н.В.

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціал)

Тернопіль 2016

Зміст

Вступ.....	3
1. Нормативно-правове регулювання обліку доходів та витрат підприємства, як інформаційна база для формування звіту про фінансові результати.....	5
2. Методика складання Звіту про фінансові результати та характеристика його показників.....	11
3. Шляхи удосконалення методики складання Звіту про фінансові результати.....	16
4. Аналіз показників Звіту про фінансові результати з метою прийняття управлінських рішень.....	29
Висновки.....	33
Список використаної літератури.....	39
Додатки.....	42

Вступ

Актуальність теми. Система бухгалтерського обліку витрат, доходів та фінансових результатів підприємства в сучасних умовах не може повноцінно існувати без належної нормативно-правової бази, а сутність фінансових результатів неможливо адекватно оцінити та дослідити без аналізу відповідного нормативно-правового забезпечення. Зокрема, таке забезпечення формувалося впродовж двох останніх десятиліть і воно перебуває в процесі постійних змін, які супроводжуються економічними, політичними, інтеграційними, соціальними та іншими чинниками.

Прийняті законодавчі акти, що діють на території України, спрямовані, у першу чергу, на забезпечення регламентації бухгалтерського обліку, а також на регулювання правових та економічних відносин підприємства з державою, з іншими підприємствами й організаціями, з трудовим колективом тощо. Тому одним із найважливіших завдань є дослідження нормативно-правової бази з обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства. У додатку В ми систематизували нормативно-правові документи, що регламентують правові засади організації, документального оформлення, методика і методологію обліку фінансових результатів та виділили ряд основних питань, які потребують ґрунтовного дослідження з метою виявлення їх впливу на формування інформації в системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Питанням нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні та обліку фінансових результатів присвячена значна кількість праць вітчизняних науковців, таких як Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Дікань, Є. В. Калюга, Р. О. Костирко, В. Ф. Максимова, В. М. Мурашко, Л. В. Нападовська, А. В. Озеран, В. О. Овсійчук, С. М. Петренко, М. А. Проданчук, В. П. Суйц, Б. Ф. Усач, Т. В. Фоміна, В. О. Шевчук, Н. М. Шульга. Проте

подальшого вивчення потребують питання нормативно-правового регулювання обліку фінансових результатів в частині адаптації національних положень до міжнародних стандартів.

Предметом дослідження є методика складання звіту про фінансові результати підприємства.

Об'єкт курсової роботи — Звіт про фінансові результати підприємства.

Мета курсової роботи – визначення стану нормативно-правового регулювання обліку фінансових результатів, характеристика методики складання Звіту про фінансові результати та характеристика його показників.

Для досягнення наміченої мети в роботі поставлені і вирішені наступні **задачі**:

1. розглянути нормативно-правове регулювання обліку доходів та витрат підприємства, як інформаційну базу для формування звіту про фінансові результати;
2. навести методику складання Звіту про фінансові результати та характеристика його показників;
3. обґрунтувати шляхи удосконалення методики складання Звіту про фінансові результати;
4. здійснити аналіз показників Звіту про фінансові результати з метою прийняття управлінських рішень.

Методологія та методика дослідження. Теоретико-методологічною основою курсової роботи є законодавчі акти та нормативні документи, матеріали наукових видань, аналітичні та статистичні матеріали, облікові та звітні дані підприємства.

Структура й обсяг роботи. Курсова робота складається з вступу, двох розділів, висновку, списку використаних джерел і додатку.

1. Нормативно-правове регулювання обліку доходів та витрат підприємства, як інформаційна база для формування звіту про фінансові результати

Сучасне вітчизняне законодавство, що регулює бухгалтерський облік фінансових результатів, представляє собою багаторівневу систему, що знаходиться на стадії активного формування. Залежно від призначення і статусу, нормативні документи доцільно представити у вигляді певної багаторівневої системи. А саме: перший рівень – законодавчий, визначає сутність бухгалтерського обліку, завдання, основні поняття, шляхи регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку й подання фінансової звітності; другий рівень – нормативний, встановлює базові правила формування повної та достовірної інформації про фінансові результати та подання інформації у фінансовій звітності; третій рівень – методичний, документи цього рівня носять рекомендаційний характер, у них викладено методичні вказівки, роз'яснення з питань обліку фінансових результатів; четвертий рівень – організаційний, документи у вигляді внутрішніх форм та інструкцій визначають правила раціональної організації обліку із застосуванням прогресивних форм і методів ведення обліку, відображують специфіку діяльності підприємства.

Основним нормативним документом, який регулює систему бухгалтерського обліку в Україні, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», ухвалений Верховною Радою України від 16.07.1999 р. № 996-XIV, зі змінами та доповненнями [20]. Цим законом керуються всі суб'єкти підприємницької діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність, оскільки він регламентує організацію та ведення обліку на підприємстві, визначає первинні облікові документи і реєстри бухгалтерського обліку та встановлює загальні вимоги до фінансової звітності, характеризує принципи

ведення обліку та складання фінансової звітності, застосування яких дає можливість достовірного відображення в обліку та звітності інформації про доходи, витрати та фінансові результати. Також, слід відзначити, що, відповідно до змін, внесених 12.05.2011 р. до даного Закону, встановлено перелік підприємств, які складають фінансову та консолідовану звітність за міжнародними стандартами.

Варто зазначити, що на сьогодні Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 р. № 1706, повністю виконана, у результаті чого в нашій державі почала функціонувати така законодавча база, яка відповідає як міжнародним, так і українським нормам ведення бухгалтерського обліку [19].

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) є ефективним інструментом підвищення зрозумілості та прозорості інформації, формують відповідні підвалини визнання доходів і витрат, здійснення оцінки активів і зобов'язань, що дозволяє достовірно усвідомлювати та запобігати існуючим ризикам підприємства, а також зіставляти ефективність господарювання з метою релевантної оцінки майбутнього потенціалу та розробки відповідних управлінських рішень. У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зазначено, що П(С)БО безпосередньо ґрунтуються на МСБО, а точніше, «не суперечать міжнародним стандартам» [20]. Це свідчить про те, що майже кожному П(С)БО відповідає певне МСБО та МСФЗ. Зокрема, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід» та включає елементи МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Проте, П(С)БО 16 «Витрати» не має аналогів у МСБО та безпосередньо відповідає потребам національної практики.

Щодо обліку фінансових результатів, то нормативною основою для складання найважливішої форми фінансової звітності – Звіту про фінансові результати є НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Цим

Положенням (стандартом) визначаються зміст і форма Звіту про фінансові результати. А загальні вимоги до розкриття його статей наведено в Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 року № 433 [12]. З прийняттям Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р. [12], відмінено дію П(С)БО 1–5, що регламентували порядок складання Балансу, Звіту про фінансові результати, Звіту про рух грошових коштів та Звіту про власний капітал.

Критична оцінка структури й змісту фінансової звітності, відповідно до НП(С)БО 1, свідчить про зміну методики її складання через укрупнення та перегруповання окремих статей звітності, включення до її складу додаткових розділів тощо. Головною перевагою реформування є альтернативність вибору підприємством методу складання звітності (прямий чи непрямий – для Звіту про рух грошових коштів), методу відображення статей (тільки за залишковою вартістю або за залишковою та первісною вартістю), вибір та включення до звітності окремих статей із загального переліку, що запропонований законодавцями. Однак, недоліком НПСБО 1, порівняно з відміненими П(С)БО 1–5, є відсутність у даному стандарті інформації відносно постатейного заповнення форм звітності. Особливо це стосується нових розділів даної форми звітності.

Важливою при визначенні фінансового результату діяльності підприємства є детальна та достовірна інформація про доходи і витрати, облік яких регламентують П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати». Ці

Положення (стандарту) визначають методологічні засади формування в обліку інформації про доходи і витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності. Зокрема, у П(С)БО наводяться умови визнання, оцінка та класифікація доходів і витрат. Така інформація надає можливість користувачам фінансової звітності порівнювати, оцінювати та прогнозувати

доходи і витрати підприємства, досліджувати його прибутковість, платоспроможність, а також здійснювати аналіз фінансових результатів в динаміці та виявляти причини відхилень [18].

Далі проведемо зіставлення національного положення бухгалтерського обліку та міжнародного стандарту бухгалтерського обліку «Дохід». З метою визначення інформації про доходи підприємства та розкриття її у фінансовій звітності, у вітчизняному обліку використовують П(С)БО 15 «Дохід», а за кордоном – МСБО 18 «Дохід». Просте зіставлення основних складових цих стандартів свідчить, що структура МСБО 18 є більш ширшою, ніж П(С)БО 15, а також існують відмінності у змісті цих положень [11; 18]. А саме: в національних стандартах доходи класифікують за такими групами: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи.

Відповідно до МСБО 18 «Дохід», доходи поділяються на два види: дохід від основної діяльності та прибуток від інших операцій. Така класифікація є більш обмеженою, порівняно з класифікацією в П(С)БО 15.

Методологічні засади відображення та формування даних про фінансові результати у звітності визначає в Україні НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та «Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності». У міжнародній практиці окремого стандарту немає, проте форми фінансової звітності визначено у МСБО 1 «Подання фінансових звітів».

Під час здійснення оподаткування прибутку, визначення розміру податку на прибуток та відображення його в обліку необхідно користуватися нормами Податкового кодексу України від 02.12.2010 №2755-VI (зі змінами та доповненнями, внесеними Законом України від 22.12.2011 № 4279-17) та Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», в яких надається вся необхідна інформація щодо визначення доходів і витрат із податку на прибуток та порядок відображення її в

бухгалтерському й податковому обліку.

Проте, принципові суперечності виявлено в класифікації та складі витрат діяльності, відповідно до вимог П(С)БО, МСФЗ та Податкового кодексу України. Перш за все, слід зазначити, що в Податковому кодексі не дано визначень видів діяльності, немає поділу діяльності на звичайну та надзвичайну. Натомість є пункт 14.1.84, згідно з яким: інші терміни для цілей розділу 3 використовуються у значеннях, визначених Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національними й міжнародними положеннями (стандартами) фінансової звітності, положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Поряд із цим, у п.1 ст.138 Податковим кодексом проігноровано норми національних П(С)БО в частині поділу витрат на операційні (основні операційні та інші операційні) та інші витрати звичайної діяльності (фінансові, інвестиційні, інші). Згідно з вищезазначеним пунктом Податкового кодексу, слід розуміти що адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати не є операційними витратами, що операційними витратами діяльності є тільки собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг. Таким чином п.138.1 Податкового кодексу потребує уточнення і до витрат, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування віднести: витрати основної операційної діяльності, витрати іншої операційної діяльності, інші витрати [16].

Важливим інструментом реалізації принципів і методів бухгалтерського обліку є План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ № 1591 від 09.12.2011р. Саме ним забезпечується однаковість відображення господарських операцій, нагромадження облікової інформації, необхідної для визначення фінансового результату діяльності підприємства, складання фінансової звітності та проведення економічного аналізу. Зокрема, для обліку доходів, витрат та результатів діяльності Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачені рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності», класу 8 «Витрати за елементами» та класу 9 «Витрати діяльності». Але недоліком

нового плану рахунків є відсутність субрахунків для обліку доходів, витрат і фінансових результатів.

З метою кращого розуміння, для чого саме необхідні ті чи інші рахунки в Плані рахунків бухгалтерського обліку, що на них відображується та як вони кореспондуються, призначена Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ № 291 від 30.11.1999 р. (зі змінами, внесеними наказом Мінфіну від 26.09.2011 р. № 1204) [6]. В Інструкції подано коротку характеристику кожного синтетичного рахунка і його субрахунків, розглянуто їхню структуру і призначення, наведено порядок обліку найбільш типових господарських операцій. Так, в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку зазначено, що рахунки класу 7 призначені для узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства, а також від надзвичайних подій; рахунки класу 8 є транзитними і використовуються для узагальнення інформації про витрати підприємства протягом звітного періоду, а рахунки 9 класу застосовуються для відображення витрат операційної, інвестиційної, фінансової діяльності та витрат на запобігання надзвичайним подіям і ліквідацію їх наслідків. Недоліком є відсутність характеристики до субрахунків, що не дає можливості деталізації в розрізі видів діяльності.

Інформацію про відображення облікових даних в регістрах дають нам Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку, затвержені Наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 р. № 356. п. 36-43. Відповідно до них, для узагальнення інформації про доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства та фінансові результати підприємства від звичайної діяльності та надзвичайних подій (за кредитом рахунків 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 79) призначено Журнал 6. У розділі II Журналу 6 накопичуються дані про окремі складові доходів підприємства [8]. Для обліку витрат діяльності і відображення кредитових оборотів на рахунках обліку витрат застосовується Журнал 5 або 5 А і Відомість 5.1.

2. Методика складання Звіту про фінансові результати та характеристика його показників

З 1 січня 2012 року згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" усі публічні акціонерні товариства, банки, страховики, підприємства, що здійснюють господарську діяльність за видами, перелік яких установлюється Кабінетом Міністрів України, зобов'язані складати фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність безпосередньо за МСФЗ. Такий крок є необхідним, оскільки фінансова звітність, як джерело інформації про економічний розвиток підприємства, вимагає постійної гармонізації з метою використання її зовнішніми іноземними користувачами.

Серед головних позитивних сторін застосування МСФЗ і для суб'єктів господарювання, що складають фінансову звітність, і для її користувачів слід виділити наступні :

- 1) забезпечення порівнянності звітності з іншими господарюючими суб'єктами, незалежно від того, на якій території відбувається їх фінансово-господарська діяльність;
- 2) можливість залучення іноземних інвесторів, партнерів та позикового капіталу;
- 3) підвищення можливостей виходу на зарубіжні ринки;
- 4) прозорість показників звітності та можливість перевірки їх достовірності міжнародними аудиторськими компаніями [25].

Відмінною рисою МСФЗ від національної системи бухгалтерського обліку є те, що звітність за МСФЗ формується не ґрунтуючись на законодавчих нормах, а виходячи з конкретних фінансових реалій. Таким чином, пріоритет віддається економічному змісту, а не формі, що відповідає принципу превалювання сутності над формою, задекларований у концептуальних основах МСФЗ та у вітчизняному законодавстві (зокрема, в Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»).

НП(С)БО 1 містить додатки з формами фінансової звітності та переліком

додаткових статей фінансової звітності. Оновлені форми фінансової звітності, зокрема і Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), складають та подають юридичні особи усіх форм власності (крім банків та бюджетних установ), що ведуть облік за національними стандартами, так і ті підприємства, котрі застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності. Винятком лише є суб'єкти малого підприємництва. Вони (за винятком тих, що ведуть бухгалтерський облік за міжнародними стандартами) звітують за формами із П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкту малого підприємництва».

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) є джерелом інформації для здійснення оцінки потенційних змін економічних ресурсів господарюючого суб'єкту, прогнозування майбутніх грошових потоків та здійснення інших видів прогнозів. Відповідно до п. 4 р. I НП(С)БО 1 кількість статей Звіту про фінансові результати не регламентована, Підприємства можуть не наводити статті, за якими відсутня інформація до розкриття за виключенням тих випадків, коли така інформація була в попередньому звітному періоді). Складання звітності за оновленими формами, в тому числі і звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) передбачає можливість додавати статті з переліку додаткових статей фінансової звітності, зберігаючи при цьому їх назву й код рядка, однак такі додаткові статті повинні відповідати двом критеріям:

- інформація в них є суттєвою, тобто відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності;
- оцінка статті може бути достовірно визначена.

Такий підхід, визначений національними положенням відповідає рекомендаціям МСБО 1, за яким, кожний суттєвий клас подібних статей повинен бути представлений у фінансовій звітності [10].

У графі 4 Звіту про фінансові результати наводять показники за аналогічний період попереднього року. Заповнюючи проміжні звіти за квартал, півріччя та 9 місяців 2013 року, необхідно було привести дані за аналогічні періоди 2012 року. Однак в оновленій формі звіту про фінансові результати не збігаються не лише коди рядків, але й змістове наповнення більшості статей. Тому бухгалтерам-

практикам необхідно було докласти чимало зусиль та провести технічну роботу по трансформації й виокремленню ряду показників для заповнення графи 4 у 2013 році.

У новій формі № 2 у рядку 2000 «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» відображається дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у тому числі платежі від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) за вирахуванням наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів. Також потребує уваги рядок 2300 «Витрати (дохід) з податку на прибуток», у якому відображається сума витрат (доходу) з податку на прибуток, визначена згідно з Положенням (стандартом) 17.

Чинна форма Звіту про фінансові результати включає показники нового розділу «Сукупний дохід». Згідно з п. 3 р. 1 НП(С)БО 1, сукупний дохід — це зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін капіталу за рахунок операцій із власниками) [12]. Очевидно, появу нового розділу можна розглядати знову ж таки, як спробу зблизити між собою сутність фінансової звітності за вітчизняними П(С)БО та МСФЗ. Інші три розділи звіту про фінансові результати (р. I «Фінансові результати», р. III «Елементи операційних витрат» та р. IV «Розрахунок показників прибутковості акцій») є звичними для вітчизняних бухгалтерів з попередньої форми.

У розділі II "Сукупний дохід" розкривають інформацію про:

– дооцінку (уцінку) необоротних активів (р. 2400) – наводять суму дооцінки об'єктів основних засобів і нематеріальних активів, зменшену на суму уцінки таких об'єктів протягом звітного періоду в межах сум раніше проведених дооцінок, віднесення сум дооцінки до нерозподіленого прибутку (непокритого збитку);

– дооцінку (уцінку) фінансових інструментів (р. 2405) – показують суму зміни балансової вартості об'єктів хеджування в порядку, визначеному П(С)БО 13 «Фінансові інструменти»;

– накопичені курсові різниці (р. 2410) – наводять суму курсових різниць, які відповідно до п. 9 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», відображаються в складі власного капіталу та визнаються в іншому сукупному доході;

– частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств (р. 2415) – наводиться частка іншого сукупного доходу асоційованих, дочірніх або спільних підприємств, облік фінансових інвестицій, у які ведеться за методом участі в капіталі (п. 12 та п. 21 П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»);

– інший сукупний дохід (р. 2445) – наводиться сума іншого сукупного доходу, для відображення якого за ознаками суттєвості не можна було виділити окрему статтю або який не може бути включений в інші статті, наведені в цьому розділі);

– інший сукупний дохід до оподаткування (р. 2450) – визначається як алгебраїчна сума дооцінки (уцінки) необоротних активів, дооцінки (уцінки) фінансових інструментів, накопичених курсових різниць, частки іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств та іншого сукупного доходу [21].

Розглядаючи зміст рядка 2445 «Інший сукупний дохід», слід відмітити нечіткість у визначенні його змісту. Натомість МСБО 1 «Подання фінансової звітності» чітко визначає склад і структуру іншого сукупного доходу. У бухгалтерів-практиків, які не мають досвіду застосування МСФЗ, при формуванні звітності за 1 квартал 2013 року виникало чимало питань щодо розкриття показника сукупного доходу.

Слід також відмітити, що у оновленому Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) немає рядків "Податкові різниці" та "Узгодження фінансового результату та податкового прибутку (збитку)", затверджені ПБУ "Податкові різниці" та які з 01.01.2013 р. пропонувалося розкривати в окремому розділі Ф. № 2.

Як свідчить проведений аналіз, відбувається поступове впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності у вітчизняну систему бухгалтерського обліку України. Одним із підтверджень цьому є зміст форми звіту про фінансові результати, яка максимально враховує вимоги міжнародних

стандартів. Однак для господарюючих суб'єктів, які не працюють за міжнародними стандартами, зміст окремих статей Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) вимагає додаткових роз'яснень у вигляді докладного порядку заповнення кожного рядка форми з наведенням прикладів.

3. Шляхи удосконалення методики складання Звіту про фінансові результати

Для обліку та узагальнення інформації про фінансові результати діяльності підприємства Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій [6] призначено рахунок 79 «Фінансові результати», що має такі субрахунки:

791 «Результат операційної діяльності»;

792 «Результат фінансових операцій»;

793 «Результат іншої діяльності» [6].

Втім, субрахунки до рахунку 79 «Фінансові результати», які затверджені Інструкцією № 291 не відповідають визначеним в ній рахункам обліку доходів та витрат, оскільки на субрахунок 791 «Результат операційної діяльності» об'єднані два види діяльності підприємства — основна та інша операційна, а субрахунок 793 «Результат іншої діяльності» включає три види діяльності — інвестиційну, іншу та надзвичайну, що на думку автора статті, ускладнює процедуру визначення фінансових результатів від різних видів діяльності підприємства.

Головним завданням бухгалтерського обліку фінансового результату діяльності підприємства є забезпечення прозорості та достовірності його формування, що значним чином залежить від обґрунтованого співставлення доходів та витрат від різних видів діяльності. Виходячи з цього, вважаємо за необхідне привести у відповідність субрахунки для обліку фінансових

результатів рахункам обліку доходів і витрат, що визначені Інструкцією № 291, на основі яких формується кінцевий результат діяльності підприємства.

Так, необхідність розмежування обліку фінансових результатів за видами операційної діяльності (основна та інша операційна) обґрунтовано Олійничук О. І. [15], яка пропонує введення аналітичних рахунків 7911 «Результат основної діяльності» та 7912 «Результат іншої операційної діяльності» до рахунку 791 «Результат операційної діяльності» та внесення відповідних змін до діючої форми Звіту про фінансові результати; Задорожним З. В. [5], яким запропоновано введення до субрахунку 791 «Фінансовий результат від операційної діяльності» аналітичних рахунків 7911 «Фінансовий результат від основної діяльності» та 7912 «Фінансовий результат від іншої операційної діяльності» та обґрунтовано необхідність використання в назві субрахунків до рахунку 79 словосполучення «фінансовий результат»; Лежненко Л. І. [7], якою запропоновано деталізувати субрахунок 791 «Результат операційної діяльності» за субрахунками другого порядку 7911 «Результат основної діяльності» та 7912 «Результат іншої операційної діяльності» та Никифорак І. І. [14], якою до рахунку 791 «Результат операційної діяльності» запропоновано введення субрахунку 7911 «Фінансовий результат основної діяльності (здійснення міських пасажирських перевезень)» та субрахунку 7912 «Фінансовий результат іншої операційної діяльності (за видами діяльності)».

Пропозиції щодо внесення змін до розділу I Звіту про фінансові результати, який, на думку автора, повинен містити наступні проміжні показники: фінансовий результат від основної діяльності, від іншої реалізації, від зміни цін, від володіння активами, від інших операцій, фінансовий результат унаслідок виправлення помилок, фінансовий результат діяльності до оподаткування та чистий прибуток (збиток) наведені Прохар Н. В. [23].

Віддаючи належне розробкам вищезазначених вчених, вважаємо, що дані пропозиції необхідно застосовувати зокрема і на підприємствах міського транспорту. Разом з тим, враховуючи специфіку діяльності таких

підприємств, форма Звіту про фінансові результати, запропонована вказаними вченими, на думку автора статті потребує більшої конкретизації. Виходячи з цього, вважаємо за необхідне навести власне бачення порядку здійснення обліку фінансових результатів за видами діяльності на підприємствах міського транспорту та внести пропозиції щодо удосконалення структури Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).

На підприємствах міського транспорту основну частину кінцевого фінансового результату становить фінансовий результат від операційної діяльності, який формується на основі доходів і витрат від надання послуг і перевезення громадян, що відносяться до основної діяльності та інших операційних доходів і витрат, що входять до складу іншої операційної діяльності.

На думку автора, для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, керівництво підприємства міського транспорту потребує більш детальної інформації про фінансові результати діяльності даного підприємства за певний звітний період. Тому, вважаємо за необхідне на підприємствах здійснювати розмежування фінансового результату від операційної діяльності на фінансовий результат від основної діяльності та фінансовий результат від іншої операційної діяльності та здійснювати їх відокремлений облік.

Крім вищезазначених доходів та витрат, підприємства міського транспорту отримують незначну частину доходу у вигляді відсотків за депозитами, від участі в капіталі та іншого доходу, а також здійснюють незначні витрати на відсотки за кредит, несуть втрати від участі в капіталі та здійснюють інші витрати. Виходячи з цього, вважаємо, що на підприємствах міського транспорту крім визначення результату від фінансових операцій та результату іншої діяльності, що затверджено Інструкцією № 291 [6], необхідно окремо визначати фінансовий результат від інвестиційної діяльності.

Визначення фінансових результатів від різних видів діяльності значно підвищить аналітичність облікової інформації про фінансові результати підприємств міського транспорту, що необхідна як внутрішнім так і зовнішнім її користувачам для різних цілей, а також сприятиме значному спрощенню співставлення доходів та витрат.

Виходячи з вищевикладеного та враховуючи пропозиції Задорожного З. В. [5], пропонуємо на підприємствах міського транспорту назву субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» змінити на назву «Фінансовий результат від операційної діяльності» та ввести до нього аналітичні рахунки 7911 «Фінансовий результат від основної діяльності» та 7912 «Фінансовий результат від іншої операційної діяльності». Облік фінансового результату від фінансової діяльності здійснювати на субрахунку 792, фінансового результату від інвестиційної діяльності — на субрахунку 793, фінансового результату від іншої діяльності — на субрахунку 794 з однойменними назвами. Запропоновані субрахунки до рахунку 79 «Фінансові результати» необхідно затвердити в наказі про облікову політику та ввести до робочого плану рахунків підприємств міського транспорту.

На підприємствах міського транспорту для визначення фінансового результату від основної діяльності, на дебет субрахунку 7911 «Фінансовий результат від основної діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» необхідно списувати витрати від основної діяльності кредиту рахунків 9031 «Собівартість реалізованих транспортних послуг» в розрізі аналітичних рахунків для підприємств міського електричного та автомобільного транспорту, 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут». На кредит субрахунку відносити доходи від основної діяльності з дебету рахунку 703 «Дохід від реалізації транспортних послуг» за аналітичними рахунками для підприємств міського електричного та автомобільного транспорту. Різниця між дебетовим та кредитовим оборотом на субрахунку 7911 є прибутком від

основної діяльності, якщо дебетовий оборот перевищує кредитовий, або збитком, у випадку перевищення кредитового обороту над дебетовим.

На дебет субрахунку 7912 «Фінансовий результат від іншої операційної діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» необхідно списувати витрати іншої операційної діяльності з кредиту рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» за субрахунками, на кредит — доходи від іншої операційної діяльності з дебету рахунку 71 «Інший операційний дохід» за субрахунками для підприємств міського транспорту. У випадку перевищення суми дебетового обороту кредитового, у підприємства виникає прибуток від іншої операційної діяльності, в іншому випадку — збиток.

На дебет субрахунку 792 «Фінансовий результат від фінансової діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» потрібно списувати витрати фінансової діяльності підприємств міського транспорту з кредиту рахунку 95 «Фінансові витрати», на кредит — доходи від фінансової діяльності з дебету рахунку 73 «Інші фінансові доходи».

На дебет субрахунку 793 «Фінансовий результат від інвестиційної діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» необхідно списувати витрати інвестиційної діяльності з кредиту рахунку 96 «Втрати від участі в капіталі», на кредит відносити доходи від інвестиційної діяльності з дебету рахунку 72 «Дохід від участі в капіталі».

Визначення фінансового результату від іншої діяльності здійснювати шляхом списання на дебет субрахунку 794 «Фінансовий результат від іншої діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» витрат, що виникають у процесі діяльності підприємств міського транспорту, але не пов'язані з наданням транспортних послуг з кредиту рахунку 97 «Інші витрати» та відносити на кредит субрахунку 794 «Фінансовий результат від іншої діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» доходів, що не пов'язані з операційною, фінансовою та інвестиційною діяльністю підприємства з дебету рахунку 74 «Інші доходи».

Перевищення дебетового обороту над кредитовим на субрахунках 792 «Фінансовий результат від фінансової діяльності», 793 «Фінансовий результат від інвестиційної діяльності» та 794 «Фінансовий результат від іншої діяльності» рахунку 79 «Фінансові результати» означає наявність прибутку від даних видів діяльності, перевищення кредитового обороту на дебетовим — збиток.

На основі запропонованих автором змін доцільно удосконалити форму Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) в частині змісту статей з урахуванням специфіки діяльності підприємств міського транспорту.

Досліджувані автором статті підприємства міського автомобільного транспорту є публічними акціонерними товариствами, тому згідно п. 2 ст. 12-1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Звіт про фінансові результати складають за міжнародними стандартами [20]. Для підприємств міського транспорту інших форм власності складання Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) регламентовано НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»[22].

Необхідно зазначити, що досліджувані автором статті підприємства міського автомобільного транспорту (ПАТ «Автобусний- парк 13527», ПАТ «Світловодське автотранспортне підприємство 13507» та ПАТ «Гайворонське автотранспортне підприємство 13538»), які складають Звіт про фінансові результати за міжнародними стандартами, застосовують форму Звіту, визначену НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Це пов'язано з тим, що головною метою прийняття на початку 2013 року НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» є наближення форм фінансової звітності та методів її складання за національними стандартами до міжнародних, шляхом затвердження нових уніфікованих форм фінансової звітності для забезпечення єдиного розуміння фінансової інформації, складання звітності з використанням єдиних підходів.

У затвердженому НП(С)БО 1 Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) передбачено визначення фінансового результату від операційної діяльності, фінансового результату до оподаткування та чистого фінансового результату. Крім того, Звіт про фінансові результати можна доповнювати додатковими статтями, передбаченими в додатку 3 до НП(С)БО 1 за умови, що інформація є суттєвою та її оцінка може бути достовірно визначена [22]. Можливість подавати додаткові рядки до Звіту передбачено і ст. 85 МСБО 1 «Подання фінансової звітності», коли таке подання є доречним для розуміння фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання [10]. В ст. 86 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» зазначено, що разом із включенням додаткових рядків до Звіту, суб'єкт господарювання змінює використані описи та порядок наведення статей, якщо це потрібно для пояснення елементів фінансових результатів діяльності. При цьому, до уваги приймається такий чинник, як суттєвість [10].

Суттєвість інформації визначають НП(С)БО 1, МСБО 1 та керівництво підприємства.

На думку автора, визначальне рішення щодо суттєвості інформації необхідно приймати керівництву підприємства, оскільки одна і та сама інформація може бути суттєвою для одного користувача фінансової звітності та несуттєвою для іншого. Тому, вважаємо, що інформація у фінансовій звітності повинна бути насамперед доречною, зрозумілою, прозорою та в повній мірі відповідати потребам її користувачів.

Таким чином, не зважаючи на значну спробу законодавців наблизити складання фінансової звітності за національними стандартами до вимог міжнародних, все ж відображати інформацію і додавати на власний розсуд до Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) рядки, які найбільш повно розкривали б склад доходів, витрат і фінансових результатів від різних видів діяльності підприємства, бухгалтер не може.

З метою більшого наближення українських стандартів бухгалтерського обліку до міжнародних, вважаємо за необхідне передбачити в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» можливість подання додаткових рядків та зміни порядку наведення статей до Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) бухгалтерами виходячи із власних обґрунтованих професійних суджень та з урахуванням галузевих особливостей діяльності підприємства, якщо таке подання є доречним.

Виходячи з цього, пропонуємо використовувати розроблений автором статті перелік додаткових статей Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) для підприємств міського транспорту, який полягає у наступному:

До статті «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» для підприємств міського електричного транспорту виділено додаткові статті «Чистий дохід від перевезення громадян тролейбусами», «Чистий дохід від перевезення громадян трамваями» та «Чистий дохід від перевезення громадян поїздами метрополітену», для підприємств міського автомобільного транспорту — «Чистий дохід від перевезення громадян автобусами у звичайному режимі руху» та «Чистий дохід від перевезення громадян маршрутними таксі». Також спільною для всіх підприємств міського транспорту додаткова стаття «Субвенція за перевезення пільгових категорій громадян».

2. До статті «Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)» пропонуємо для підприємств міського електричного транспорту використовувати додаткові статті «Собівартість послуг з перевезення громадян тролейбусами», «Собівартість послуг з перевезення громадян трамваями» та «Собівартість послуг з перевезення громадян поїздами метрополітену», для підприємств міського автомобільного транспорту — «Собівартість послуг з перевезення громадян автобусами у звичайному

режимі руху» та «Собівартість послуг з перевезення громадян маршрутними таксі».

3. До статті «Інші операційні доходи» для підприємств міського транспорту виділено наступні додаткові статті: «Дохід від реалізації додаткових послуг», «Дохід від реалізації інших активів», «Дохід від операційної оренди активів», «Одержані штрафи, пені, неустойки», «Інші доходи від операційної діяльності».

4. До статті «Інші операційні витрати» виділено додаткові статті «Собівартість реалізованих виробничих запасів», «Визнані штрафи, пені, неустойки», «Інші витрати операційної діяльності».

5. До статті «Інші фінансові доходи» виділено додаткову статтю «Відсотки за депозитами».

6. До статті «Фінансові витрати» виділено додаткову статтю «Відсотки за кредит».

Наведення в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) запропонованих автором додаткових статей, забезпечить більш повне розкриття інформації про склад основних статей, які є визначальними елементами формування кінцевого фінансового результату підприємств міського транспорту та надаватиме користувачам фінансової звітності більш конкретну та аналітичну інформацію щодо формування фінансових результатів від різних видів діяльності таких підприємств.

Необхідність збільшення аналітичності інформації Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) зумовлена підвищенням вимог користувачів фінансової звітності до кількості та якості даної інформації. Тому, крім введення додаткових статей, пропонуємо змінити структуру даного звіту, що полягає у відображенні фінансових результатів від різних видів діяльності та поетапному визначенні кінцевого фінансового результату. Необхідність внесення даних змін пов'язана із вище обґрунтованими автором статті пропозиціями порядку визначення фінансових результатів на підприємствах міського транспорту.

Отже, пропозиції щодо зміни структури Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) полягають у наступному:

1) виділення статті «Фінансовий результат від основної діяльності», що визначається як різниця між валовим прибутком (збитком), адміністративними витратами та витратами на збут та присвоєння коду рядка для прибутку — 2140, для збитку — 2145;

2) виділення статті «Фінансовий результат від іншої операційної діяльності», що розраховується як різниця між іншими операційними доходами та іншими операційними витратами та присвоєння кодів рядків: 2210 — прибуток, 2215 — збиток;

3) визначення фінансового результату від операційної діяльності як алгебраїчної суми фінансового результату від основної діяльності та фінансового результату від іншої операційної діяльності та присвоєння кодів рядків: 2220 — прибуток, 2225 — збиток;

4) виділення статті «Фінансовий результат від фінансової діяльності», що визначається різницею інших фінансових доходів та фінансових витрат та присвоєння кодів рядків: 2250 — прибуток, 2255 — збиток;

5) виділення статті «Фінансовий результат від інвестиційної діяльності», що визначається різницею доходу від участі в капіталі та втрат від участі в капіталі та присвоєння для прибутку коду рядка 2270, для збитку — 2275;

6) виділення статті «Фінансовий результат від іншої діяльності», що розраховується як різниця між іншими доходами та іншими витратами та присвоєння кодів рядків: 2300 — прибуток, 2305 — збиток;

7) визначення фінансового результату до оподаткування як алгебраїчної суми вищезазначених фінансових результатів та присвоєння кодів рядків: 2310 — прибуток, 2315 — збиток;

8) визначення чистого фінансового результату (прибутку або збитку) як алгебраїчної суми прибутку (збитку) до оподаткування, податку на

прибуток та прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування та присвоєння кодів рядків: 2340 — прибуток, 2345 — збиток;

9) перегрупування статей та присвоєння їм наступних кодів рядків: 2120 — «Адміністративні витрати», 2130 — «Витрати на збут», 2150 — «Інші операційні доходи», 2190 — «Інші операційні витрати», 2220 — «Прибуток від операційної діяльності», 2225 — «Збиток від операційної діяльності», 2230 — «Інші фінансові доходи», 2240 — «Фінансові витрати», 2260 — «Дохід від участі в капіталі», 2265 — «Втрати від участі в капіталі», 2280 — «Інші доходи», 2290 — «Інші витрати», 2310 — «Прибуток до оподаткування», 2315 — «Збиток до оподаткування», 2320 — «Витрати (дохід) з податку на прибуток», 2330 — «Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування», 2340 — «Чистий прибуток», 2345 — «Чистий збиток».

Необхідно відзначити, що в діючих НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» відсутній порядок заповнення Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), крім того, в ньому не наводиться інформація щодо змісту статей. Натомість Наказом мінфіну від 28.03.2013 р. № 433 було затверджено Методичні рекомендації щодо заповнення фінансової звітності, в яких розглядаються питання розкриття інформації за статтями фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) [8]. Дані методичні рекомендації призначені для підприємств усіх форм власності, крім тих, які відповідно до законодавства застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності [8].

Виходячи з того, що вищезазначені Методичні рекомендації є загальними для всіх підприємств, що застосовують національні стандарти бухгалтерського обліку, незалежно від видів їх діяльності, постає необхідність розроблення та впровадження на законодавчому рівні галузевих методичних рекомендацій щодо заповнення фінансової звітності, які б враховували особливості складання фінансової звітності підприємствами

різних галузей економіки як за національними, так і за міжнародними стандартами.

На сьогоднішній день, облік фінансових результатів на підприємствах міського транспорту здійснюється строго за загальними нормативними правилами, не враховуючи при цьому специфіку діяльності транспортних підприємств. Крім того, існуюча в Україні форма Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) не задовольняє в повній мірі вимоги користувачів фінансової звітності щодо інформації про порядок формування фінансових результатів, а тому потребує удосконалення.

Враховуючи специфіку діяльності таких підприємств, форма Звіту про фінансові результати, запропонована вказаними вченими, на думку автора статті потребує більшої конкретизації. Виходячи з цього, вважаємо за необхідне навести власне бачення порядку здійснення обліку фінансових результатів за видами діяльності на підприємствах міського транспорту та внести пропозиції щодо удосконалення структури Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід).

Для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, керівництво підприємства міського транспорту потребує більш детальної інформації про фінансові результати діяльності даного підприємства за певний звітний період. Тому, вважаємо за необхідне на підприємствах міського транспорту здійснювати розмежування фінансового результату від операційної діяльності на фінансовий результат від основної діяльності та фінансовий результат від іншої операційної діяльності та здійснювати їх відокремлений облік.

Визначення фінансових результатів від різних видів діяльності значно підвищить аналітичність облікової інформації про фінансові результати підприємств міського транспорту, що необхідна як внутрішнім так і зовнішнім її користувачам для різних цілей, а також сприятиме значному спрощенню співставлення доходів та витрат.

На основі запропонованих автором статті змін доцільно удосконалити форму Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) в частині змісту статей з урахуванням специфіки діяльності підприємств міського транспорту.

Визначальне рішення щодо суттєвості інформації необхідно приймати керівництву підприємства, оскільки одна і та сама інформація може бути суттєвою для одного користувача фінансової звітності та несуттєвою для іншого. Тому, вважаємо, що інформація у фінансовій звітності повинна бути насамперед доречною, зрозумілою, прозорою та в повній мірі відповідати потребам її користувачів.

З метою більшого наближення українських стандартів бухгалтерського обліку до міжнародних, вважаємо за необхідне передбачити в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» можливість подання додаткових рядків та зміни порядку наведення статей до Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) бухгалтерами виходячи із власних обґрунтованих професійних суджень та з урахуванням галузевих особливостей діяльності підприємства, якщо таке подання є доречним.

Необхідність збільшення аналітичності інформації Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) зумовлена підвищенням вимог користувачів фінансової звітності до кількості та якості даної інформації. Тому, крім введення додаткових статей, пропонуємо змінити структуру даного звіту, що полягає у відображенні фінансових результатів від різних видів діяльності та поетапному визначенні кінцевого фінансового результату. Необхідність внесення даних змін пов'язана із вище обґрунтованими автором статті пропозиціями порядку визначення фінансових результатів на підприємствах міського транспорту.

Виходячи з того, що вищезазначені Методичні рекомендації є загальними для всіх підприємств, що застосовують національні стандарти бухгалтерського обліку, незалежно від видів їх діяльності, постає необхідність розроблення та впровадження на законодавчому рівні галузевих

методичних рекомендацій щодо заповнення фінансової звітності, які б враховували особливості складання фінансової звітності підприємствами різних галузей економіки як за національними так і за міжнародними стандартами.

4. Аналіз показників Звіту про фінансові результати з метою прийняття управлінських рішень

З набранням чинності Наказу № 73 скасовано такі П(С)БО: П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; П(С)БО 2 «Баланс»; П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати»; П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів»; П(С)БО 5 «Звіт про власний капітал». Таким чином, мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів нині визначає НП(С)БО 1. Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються до фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності юридичних осіб усіх форм власності (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством [12].

Усі вимоги до основних форм фінансових звітів наведено у НП(С)БО 1, а самі форми показано у його додатках. Так, додаток 1 до НП(С)БО 1 містить такі форми: форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»; форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупні доходи)»; форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» та Форма № 3-н «Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)»; форма № 4 «Звіт про власний капітал (Звіт про зміни у власному капіталі)». Також слід зазначити, що фінансова звітність, як і раніше, розподіляється на річну та проміжну (квартальну). Для підприємств, що укладають консолідовану фінансову звітність, передбачено окремі форми звітності (додаток 2 до НП(С)БО 1).

Їхня відмінність від основних форм – у назвах, які починаються зі слова «консолідований», та наявності декількох додаткових рядків. Водночас необхідно звернути увагу на те, що на цей момент не скасовано Наказ Міністерства фінансів України «Про Примітки до річної фінансової звітності» від 29.11.2000 р. № 302. Можна зробити висновок, що форма приміток залишається чинною.

Проміжна фінансова звітність складається наростаючим підсумком з початку звітнього року. Для проміжної звітності у 2013 р. є чинними форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» і форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупні доходи)». Крім того, Міністерство фінансів України затвердило Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності (Наказ від 28.03.2013 р. № 433) [9].

Розгляд змісту нових форм звітності дозволив виявити основну їх особливість – гнучкість. Підприємства можуть не відображати статті, за якими інформація відсутня (крім випадків, якщо така інформація була в попередньому звітному періоді), а також доповнювати звітні форми, вписуючи рядки (перелік, а також назви і кодифікація цих рядків регламентовані додатком 3 до НП (С) БО 1). Значна кількість додаткових рядків призначена для страховиків. У підприємств, які не є страховиками, більшість рядків залишилися без змін назв та змісту (або зовсім з незначними змінами, як, наприклад, статті грошових коштів).

Слід зазначити, що назви форм доповнено уточнюючими назвами в дужках, аналогічними формам згідно з МСФЗ: Баланс додатково має назву «Звіт про фінансовий стан», а Звіт про фінансові результати – «Звіт про сукупний дохід». Також новим є чотиризначне кодове позначення рядків. Витрати і доходи майбутніх періодів раніше виділялися в балансі окремими розділами, нині доходи майбутніх періодів входять до складу поточних зобов'язань та забезпечень, а витрати майбутніх періодів – до складу оборотних активів. Крім того, про більшу гнучкість свідчить відсутність

жорсткого порядку заповнення усіх рядків фінансової звітності та відсутність потреби проставляти прочерки у рядках, за якими відсутні показники.

Важливим нововведенням при складанні звіту про рух грошових коштів, внесеним НП(С)БО 1, стала можливість вибору одного з варіантів: за прямим (форма № 3) чи непрямим (форма № 3-н) методом. Сутність непрямого методу складання звіту про рух грошових коштів підприємства полягає в коригуванні прибутку на цілий ряд визначених для цього статей. Тоді як прямий метод базується на основі реальних грошових потоків, є більш прозорим, і нині підприємства, як правило, обирають саме його.

У цілому розробники НП(С)БО 1 прагнули максимально наблизити форми фінансової звітності до міжнародних стандартів (норм МСФЗ). Тому стандарт не дає детального опису статей Балансу і Звіту про фінансові результати, що може спричинити певні ускладнення для підприємств, які не використовують міжнародні стандарти фінансової звітності, адже облік багатьох операцій за П(С)БО не збігається з обліком згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності.

З використанням інформації, наведеної у фінансовій звітності, та її кодових позначень нами розробляються алгоритми розрахунку сукупності показників (коефіцієнтів), що характеризують фінансовий стан господарських товариств. Перелік таких показників систематизовано нами за узагальненими групами. На нашу думку, повним і достатнім, для оцінки фінансового стану підприємств, є запропоновані науковцями такі напрямки його оцінки за групами показників (коефіцієнтів): оцінка майнового стану; аналіз ліквідності; оцінка платоспроможності та фінансової стійкості; аналіз ділової активності; оцінка ефективності діяльності [3 – 7].

Одним із кроків у здійсненні загальної оцінки фінансового стану господарських товариств виступає оцінка майнового стану, для здійснення якої доцільно розраховувати такі показники (коефіцієнти), що характеризують виробничий потенціал підприємства: коефіцієнт зносу

основних засобів, коефіцієнт оновлення основних засобів та коефіцієнт вибуття основних засобів (табл. 4.1).

Під ліквідністю розуміють спроможність підприємства перетворювати свої активи на гроші без втрат їх ринкової вартості для покриття всіх необхідних платежів у міру настання їх строків та швидкість здійснення цього перетворення [8]. Таким чином, ліквідність можна розглядати як час, необхідний для продажу активу, і суму, одержану від продажу активу. Для оцінки реального ступеня ліквідності підприємства проводиться аналіз ліквідності балансу. Ліквідність балансу визначається як ступінь покриття зобов'язань підприємства його активами, термін перетворення яких у гроші відповідає терміну погашення зобов'язань. Для визначення ліквідності балансу варто зіставити результати по кожній групі активів і пасивів (табл. 4.2).

Таблиця 4.1

Алгоритм розрахунку показників оцінки майнового стану підприємств

Показник	Коротка характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1 (пропонується)
Коефіцієнт зносу основних засобів	Характеризує стан та ступінь зносу основних засобів і розраховується як відношення суми зносу основних засобів до їхньої первісної вартості	$\phi 1p.032/\phi 1p.031$	$\phi 1p.1012/\phi 1p.1011$
Коефіцієнт оновлення основних засобів	Показує, яку частину від наявних на кінець звітної періоду становлять нові основні засоби, і розраховується як відношення первісної вартості основних засобів, що надійшли за звітний період, до первісної вартості основних засобів, наявних на балансі підприємства на кінець звітної періоду	$\phi.5 p.260 (гр.5) / \phi.1 p.031 (гр.4)$	$\phi.5 p.260 (гр.5)/\phi.1 p.1011$

Коефіцієнт вибуття основних засобів	Показує, яка частина основних засобів вибула за звітний період, та розраховується як відношення первісної вартості основних засобів, що вибули за звітний період, до первісної вартості основних засобів, наявних на балансі підприємства на початок звітного періоду	ф.5 р.260 (гр.8) / / ф.1 р.031 (гр.3)	ф.5 р.260 (гр.8)/ ф.1 р.1011
-------------------------------------	---	--	---------------------------------

Зазначимо, що аналізу тільки ліквідних активів підприємства далеко не достатньо для визначення ступеню його ліквідності, тому запропонуємо алгоритм розрахунку коефіцієнтів ліквідності згідно з новими формами звітності: коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності та чистого оборотного капіталу (Додаток Д).

Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємств здійснюється за даними балансу підприємств, характеризує структуру джерел фінансування ресурсів, ступінь фінансової стійкості та незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування діяльності. Здійснюється шляхом розрахунку таких показників (коефіцієнтів) (Додаток Д).

Таблиця 4.2

Агрегований баланс по кожній групі активів і пасивів

Алгоритм розрахунку		Зіставлення на кінець періоду	Алгоритм розрахунку	
до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1 (пропонується)		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1 (пропонується)
Найбільш ліквідні активи (A1)			Найбільш термінові зобов'язання (П1)	
р.220 + р.230 + р.240	р.1160 + р.1165	«>» або «<»	р.530 + р.540 + р.550 + + р.560 + р.570 + р.580 + р.590 + р.600 + р.610	р.1615 + р.1620 + р.1625 + + р.1630 + р.1635 + р.1640 + р.1645 + р.1650 + р.1660 + р.1670 + р.1690
Швидкоореалізовані активи (A2)			Короткострокові пасиви (П2)	

p.160 + p.170 + p.180 + p.190+ + p.200 + p.210 + p.250	p.1125 + p.1130 + p.1135 + p.1140 + p.1145 + p.1155 + p.1190	«>» або «<»	p.510 + p.520 + p.500	p.1600 + p.1605 + p.1610
Повільнореалізовані активи (A3)			Довгострокові пасиви (П3)	
p.270 + p.100 + p.110 + p.120 + p.130 + p.140	p.1100 + p.1170	«>» або «<»	p.480	p.1595
Важкореалізовані активи (A4)			Постійні пасиви (П4)	
p.80 + p.275	p.1095 + p.1200	«>» або «<»	p.380 + p.385 + + p.430 + p.630	p.1495 + p.1665

Значною мірою стабільність фінансового стану підприємства зумовлена його діловою активністю, що залежить від ринків збуту продукції, ділової репутації суб'єкта господарювання, ефективності використання наявних ресурсів та стабільності економічного зростання. Аналіз ділової активності дозволяє проаналізувати ефективність основної діяльності підприємства, що характеризується швидкістю обертання фінансових ресурсів підприємства. Оцінка полягає в дослідженні рівнів та динаміки показників оборотності і здійснюється шляхом розрахунку таких показників (коефіцієнтів) (Додаток Д).

Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання. По суті, рентабельність безпосередньо представляє той самий прибуток, але це є відносний показник. Її не можна ототожнювати з абсолютною сумою отриманого прибутку [9]. Показники рентабельності характеризують ефективність роботи підприємства в цілому, доходність різних напрямків діяльності, окупність витрат і т. ін. Вони більш повно, ніж прибуток, характеризують кінцеві результати господарювання, адже їх величина показує співвідношення ефекту з наявними або використаними ресурсами. Ці показники розраховують для оцінки діяльності підприємства та

використовують як інструмент при розробці інвестиційної політики і ціноутворення [10].

У практиці господарювання аналіз рентабельності підприємства здійснюється шляхом розрахунку таких основних коефіцієнтів (Додаток Д).

Порівняння основних фінансових показників (коефіцієнтів) з базисними величинами (нормативними, середньогалузевими, показниками еталонних підприємств) дає можливість оцінити фінансовий стан аналізованого підприємства.

Висновки

В ході курсової роботи вияснено, що складання фінансової звітності дуже важлива та необхідна робота. Тому в сучасному суспільстві змінюються не тільки методи обліку, а з ними змінюються і вимоги, безпосередньо до бухгалтера, який повинен складати цю всю звітність. Для цього потрібне глибоке розуміння господарських процесів та їх взаємозв'язок і вплив один на одного. Тому виконання лише однієї функції — функція запису проводок вже давно є не достатньою умовою для кваліфікованого спеціаліста з бухгалтерського обліку.

Проаналізувавши в даній курсовій роботі роль і місце бухгалтерського обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів фінансової звітності, можна стверджувати, що він дає досить багато інформації, яку варто врахувати при прийнятті рішень. Інформація у фінансових звітах мусить: а) стосуватися справи; б) бути зрозумілою. Це дві головні причини, чому обчислення в обліку мають виконуватися з дотримання прийнятих стандартів та умовностей.

Зазначено, що найкращим та найбільш доступним джерелом основної інформації про діяльність підприємства є фінансова звітність. Перехід нашої

країни до ринкових відносин призвів до розширення ролі фінансової звітності. Це пов'язано, насамперед, зі збільшенням суб'єктів, які потребують більш повної інформації про діяльність підприємства, його платоспроможність, стабільність і рентабельність, на підставі якої приймаються рішення, пов'язані з надійністю укладання фінансових та комерційних угод, а також з метою підвищення ефективності фінансової роботи підприємства та покращення його фінансового становища.

Тому що об'єктивний аналіз діяльності, складання за цими даними достовірної звітності і надання цієї інформації користувачам потребує кваліфікованих навиків та глибоких знань. В цьому я переконалася при написанні своєї курсової роботи „Звіт про фінансові результати”.

Слід відмітити, що аналіз джерел нормативно-правового спрямування дозволяє зауважити, що законодавча база для здійснення обліку фінансових результатів представлена в Україні достатньо значною кількістю законів, постанов, положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, проте, існує ряд невідповідностей, що потребують вирішення з метою недопущення перекручень та неточностей облікової інформації. Зокрема, для приведення уніфікованої класифікації доходів та витрат пропонується наводити єдині підходи в П(С)БО та Податковому кодексі, що розроблені на основі МСБО. Також, пропонується доповнити вітчизняні стандарти міжнародними, що не мають аналогів на сьогодні: МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ», 2 «Платіж на основі акцій», 4 «Страхові контракти»,

7 «Фінансові інструменти: розкриття», МСБО 26 «Облік та звітність за програмами пенсійного забезпечення» і 34 «Проміжна звітність». Тому, з метою наближення до міжнародних стандартів, необхідно розробити відповідні адекватні аналоги.

Досліджено, що діяльність кожного підприємства першочергово направлена на отримання прибутку, цю тезу ми знаємо ще з основ політекономії. А за допомогою Звіту про фінансові результати (Звіт про прибутки та збитки в західній літературі) ми покажемо наскільки ми

ефективно працюємо, управляємо бізнесом, отримуємо прибутки. Врешті решт, наскільки ми є привабливими для інвестиційної діяльності(чи варто вкладати свої кошти в дане підприємство), наскільки наші клієнти можуть нам довіряти щодо нашої платоспроможності і наскільки ми можемо розраховувати на додаткові фінансові вливання (кредити від банків чи від розміщення на ринку боргових цінних паперів). Отже не слід применшувати значення Звіту про фінансові результати . Саме він показує на прозорість політики на підприємстві, що в основному є вирішальним фактором залученням інвестицій.

Саме тому високорозвинені країн керуються у веденні бухгалтерського обліку саме МСБО. Головну ціль яку вони переслідують це надання повної, достовірної, неупередженої і правдивої інформації користувачам про свою господарську діяльність. На превеликий жаль в Україні ще не сформувалась культура ведення цивілізованого бізнесу, коли прибутки оприлюднюються і декларуються.

Таким чином, відмітимо, що розуміння необхідності прозорого ведення бізнесу зароджується разом з розвитком демократії. Тому надання правдивої інформації у фінансовій звітності підприємства є вагомим і інструментом досягнення економічної вигоди. З метою усунення зазначених недоліків, необхідно вдосконалити форму Звіту про фінансові результати, врахувавши наші пропозиції, що призведе до підвищення її інформативності та корисності. Окрім того, вона буде більш зрозумілою як для практичних працівників, так і для інвесторів та кредиторів, а також більш повно врахує рекомендації Міжнародних стандартів фінансової звітності щодо оцінки доходів та фінансових результатів. Вважаємо, що ця проблема має перспективу в наших подальших наукових дослідженнях.

Список використаної літератури:

1. Бланк, И. А. Управление прибылью [Текст] / И. А. Бланк. — К.: Ника-центр, 1998. — 544 с.
2. Будько, О. В. Облік і аналіз фінансових результатів підприємств чорної металургії [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.04 / О. В. Будько. — Харків, 2004. — 25 с.
3. Булавина, Л. Н. Финансовые результаты: бухгалтерский и налоговый учет [Текст]: учеб. пособие / Л. Н. Булавина, Н. В. Кулиш, Е. И. Костюкова и др. — М.: Финансы и статистика, 2006. — 320 с.
4. Гаращенко, О. В. Облік і аналіз формування фінансових результатів та розподілу прибутку [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.04 / О. В. Гаращенко. — Київ, 2004. — 21 с.
5. Задорожний, З. В. Внутрішньогосподарський облік в будівництві: методологія та організація [Текст]: автореф. дис. ... докт. екон. наук: 08.00.09 / З. В. Задорожний. — Тернопіль, 2007. — 36 с.
6. Інструкція про застосування плану рахунків, активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 (зі змінами, внесеними наказом Мінфіну від

26.09.2011 р. №1204). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

7. Лежненко, Л. І. Облік і аудит формування фінансових результатів (на прикладі хлібопекарних підприємств України) [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09 / Л. І. Лежненко. — Київ, 2009. — 24 с.

8. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uazakon.com/big/text/574/pg1.htm>

9. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : наказ Мінфіну України від 31.03.13 № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua

10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_013.

11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_012

12. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua

13. Нечитайло, А. И. Бухгалтерский учет и налогообложение финансовых результатов в системе управления организацией [Текст] / А. И. Нечитайло, Л. В. Панкова, И. А. Нечитайло, И. Н. Томшинская. — Ростов н/Д: Феникс, 2014. — 281 с.

14. Никифорак, І. І. Облік та аналіз операційної діяльності підприємств міського транспорту [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09 / І. І. Никифорак. — Тернопіль, 2008. — 20 с.

15. Олійничук, О. І. Витрати, доходи та прибуток у системах обліку й аналізу

лісогосподарських підприємств [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09 / О. І. Олійничук. — Тернопіль, 2011. — 20 с.

16. Податковий Кодекс України: затв. Верховною Радою 04.12.2010

17. Поливна, Л. А. Облік і аналіз фінансових результатів підприємств роздрібної торгівлі [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09 / Л. А. Поливна. — Київ, 2010. — 23 с.

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290. — Режим доступу: www.rada.gov.ua

19. Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 р. № 1706.

20. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України : затв. Верховною Радою 16.07.1999 р. № 996-XIV, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

21. Про затвердження методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 р. — № 433. — Режим доступу: [http://golovbukh.ua/regulations/1521/8199/8200/461791/](http://www/URL: http://golovbukh.ua/regulations/1521/8199/8200/461791/)

22. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

23. Прохар, Н. В. Облік і контроль фінансових результатів у сільськогосподарських формуваннях [Текст]: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09 / Н. В. Прохар. — Київ, 2009. — 23 с.

24. Хендриксен, Э. С. Теория бухгалтерского учета [Текст]: пер. с англ. / Э. С. Хендриксен, М. Ф. Ван Бреда. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 576 с.

25. Чудовець В. Переваги застосування Міжнародних стандартів фінансової

звітності в Україні / В. Чудовець. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2013_04_18_19_ka mpodilsk

26. Kumbhakar, S. C. Estimation of Profit Functions When Profit is Not Maximum [Text] / S. C. Kumbhakar // *American Journal of Agricultural Economics*. — 2001. — Vol. 83, № 1. — P. 1–19. doi:10.1111/0002-9092.00133

№ 2755-VI, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.liga.net/1_doc2.nsf/alldoc

27. Riedl, E. J. Signaling Firm Performance Through Financial Statement Presentation: An Analysis Using Special Items* [Text] / E. J. Riedl, S. Srinivasan // *Contemporary Accounting Research*. — 2010. — Vol. 27, № 1. — P. 289–332. doi:10.1111/j.1911-3846.2010.01009.x

28. Ryan, J. The Relationship Between Accounting Profit and Economic Income [Text] / J. Ryan // *Australian Accounting Review*. — 2008. — Vol. 17, № 3. — P. 33–46. doi:10.1111/j.1835-2561.2007.tb00334.x

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Факультет Обліку та аудиту
Кафедра обліку у виробничій сфері

Практична частина курсової роботи

Виконала:

студентка 5 курсу, ОПДм-11 групи

напряму підготовки:

облік та аудит у промисловості

Садлій Марина Сергіївна

Керівник:

Тернопіль 2016

ПраТ “Тернопільський молокозавод” введений у дію 01 лютого 1968 року. у 1968 році було проведено реконструкцію заводу, побудовано новий виробничий комплекс, розширено промплощадки. Внаслідок реконструкції потужність заводу збільшилася з 25 до 50 тонн молока у зміну. у 1994 році загальними зборами трудового колективу було вирішено створити ВАТ "Тернопільський молокозавод".

В статутний фонд новоутвореного підприємства ввійшли напрацьовані кошти та майнові сертифікати працівників заводу. 11 липня 1994 року ВАТ "Тернопільський молокозавод" було зареєстровано Тернопільською міською держадміністрацією, а 30.01.1996 було перереєстроване у Тернопільській райдержадміністрації. З 2010 р. досліджуване підприємство перейменоване у ПраТ "Тернопільський молокозавод".

На сьогоднішній день асортимент Тернопільського молокозаводу включає 32 найменування. Всю продукцію можна поділити на такі основні види:

- функціональні кисломолочні продукти (біфілайф, кефір та йогурти, збагачені лактулозою, кефір з йодованим білком);
- лінія "Гармонія" (молоко пастеризоване 3,4% жирності під торговою маркою "Казкове", молоко пастеризоване 2,5% жирності, збагачене вітамінами та лактулозою);

- молочні продукти, збагачені йодованим білком (молоко, кефір, кисломолочні сири-5% жирності, 9% жирності, 18% жирності);
- класичні молочні продукти (молоко 2,5% жирності, кефіри 1% жирності, 3,2% жирності, сметана 15,20 та 30% жирності, ряжанка 2,5% жирності, йогурт 2,5% жирності - полуничний, лісова ягода, ананасовий та абрикосовий, кисломолочні сири - напівжирний та жирний);
- тверді сири - "Чеддер" та "Російський";
- масло фасоване 72,5% та 82,5 % жирності (фольга та паргамент), вагове.

На підприємстві проходить реконструкція та ремонт існуючих виробничих потужностей, обновлюється обладнання, створюються нові технологічні лінії. Ведеться робота по розробці та запровадженню у виробництво нових видів продукції, які відповідають сучасним вимогам ринку та потребам споживачів.

На сьогодні ПрАТ “Тернопільський молокозавод” є лідером з виробництва цільно - та кисломолочної продукції на Тернопіллі. Її знають та люблять та у сусідніх областях. Адже керівництво заводу та весь його персонал постійно працюють над тим, щоб давати споживачам максимально корисний продукт за доступною ціною.

Розглянемо товарний асортимент ПрАТ “Тернопільський молокозавод”.

Таблиця 2.1

Товарний асортимент ПрАТ “Тернопільський молокозавод”

Найменування продукту	Вид продукту
Молокія казкова	Молоко
	Йогурт
	Масло
Молокія класика	Молоко
	Кефір
	Сметана
	йогурт
Молокія сонечко	Молоко
	Кефір

	Сметана
	йогурт
Молокія масло	Масло
Молокія сир	Сир кисломолочний

На підприємстві затверджена політика з якості, яка чітко визначає цілі підприємства та його відповідальність перед споживачем. Політика з якості підтримується керівництвом підприємства. Основна задача політики з якості – це задоволення потреб споживача в високоякісній та безпечній молочній продукції. Регулярно проводиться зовнішній та внутрішній аудит підприємства, по результатам якого складаються плани першочергових дій.

Стратегія ПрАТ “Тернопільський молокозавод” – виробляти молочні продукти у тому регіоні, де вони споживаються. Програма розвитку компанії припускає збільшення кількості саме регіональних підприємств [21].

Проведемо дослідження та аналіз складу та структури активів ПрАТ “Тернопільський молокозавод”. Для цього відобразимо дані по активах у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Аналіз складу та структури активів ПрАТ “Тернопільський
молокозавод” за 2014-2015 рр.

Показники	2014		2015		Відхилення		Темп зміни, %
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	
Найбільш ліквідні активи	50	0,01	36	0,007	-14	-0,003	138,9
В т.ч. грошові кошти	18	0,004	35	0,007	17	0,009	51,5
Поточні фінансові інвестиції	0	0	0	0	0	0	0
Інші оборотні активи	32	0,008	1	0	-31	0	3200
Активи, які швидко реалізуються	5734	1,4	17010	1,8	11276	24	33,7
В т.ч. дебіторська заборгованість (товари)	5503	1,4	13510	3	8067	16	40,6
Дебіторська заборгованість за надходженням	217	0,05	30	0,006	-187	-0,05	723,4
Готова продукція	14	0,003	3410	0,8	3396	0,8	0,4

та товари							
Активи, які повільно реалізуються	920	0,3	718	0,2	-202	-0,1	128,2
В т.ч. виробничі запаси	460	0,1	718	0,2	258	0,1	6
Тварини на вирощуванні	460	0,1	0	0	0	0	0
Незавершене виробництво	0	0	0	0	0	0	0
Середньореал. (активів)	406079	98,1	433841	96,2	27762	-1,9	93,6
Знос основних засобів	213559	9,7	20626	4,6	-192933	-47,1	1123,9
Витрати майбутніх періодів	0	0	1	0	0	0	0
Баланс (всього активів)	413595	100	431079	100	37484	100	109,06

Для детального аналізу складу та структури капіталу ПрАТ “Тернопільський молокозавод” варто відобразити наступну таблицю 2.3.

Таблиця 2.3

Склад та структура капіталу ПрАТ “Тернопільський молокозавод”

Показники	2014		2015		Відхилення (+,-)		Темп росту
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	
1. Негайні зобов'язання	11876	2,8	12930	2,9	-1054	-0,1	918
В т.ч. кредиторська заборгованість	1102	0,3	1552	0,3	-450	0	71
Поточні зобов'язання за розрахунками	27	0,006	819	0,2	-792	-0,18	3,3
Векселі видані	0	0	0	0	0	0	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	10717	2,6	10473	2,3	144	0,3	102,3
Інші поточні зобов'язання	30	0,007	86	0,02	-56	0,013	34,8
2. Короткострокові кредити банків	0	0	0	0	0	0	0
3. Довгострокові пасиви	0	0	0	0	0	0	0
4. Забезпечення наступних платежів та витрат	0	0	0	0	0	0	0
5. Постійні пасиви	270938	65,5	285043	63,2	-14105	2,54	95
Зниження статутного капіталу	60000	14,5	60000	613,3	0	1,2	0
6. Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0	0	0
Баланс (всього пасивів)	413595	100	451079	100	-37484	100	96,7

Таблиця 2.4

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості та прибутковості ПрАТ “Тернопільський молокозавод” за 2014-2015 рр.

Дані з табл. 2.4 свідчать про те, що у найкоротші терміни підприємство зможе погасити 0,003% (2014 р.), 0,002% (2015 р.) поточних зобов'язань. Ці значення є значно меншими за нормативне і свідчать, що у підприємства відсутня достатня кількість найліквідніших активів. Коефіцієнт швидкої ліквідності не перевищує нормативне значення, та у 2015 р. зменшився відносно 2014 р. на 0,12. Значення коефіцієнта поточної ліквідності свідчить, що платоспроможність підприємства за період є задовільною, а кредитори можуть бути впевнені, що борги їм будуть повернені.

На цьому етапі аналізу фінансового стану оцінюється спроможність підприємства погасити свої поточні зобов'язання та проводиться розрахунок і аналіз динаміки відносних показників ліквідності і платоспроможності. Отримані результати оформлено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Відносні показники ліквідності і платоспроможності ПрАТ
“Тернопільський молокозавод”

Показники	2014	2015	Відхилення (+, -)
Грошові кошти	36	18	-18
Поточні фінансові інвестиції	0	0	0

Показники			Відхилення	Нормативне значення
Коефіцієнт автономії	0,19	0,37	0,18	>0,5
Коефіцієнт фінансування	4,15	1,70	-2,45	<1
Коефіцієнт забезпечення ВОЗ	0,19	0,54	0,35	>0,1
Коефіцієнт маневреності ВК	0,89	1,37	0,48	>0
Коефіцієнт рентабельності активів	0,021	0,0053	-0,0157	>0
Коефіцієнт рентабельності ВК	0,064	0,016	-0,048	>0
Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,042	0,062	0,02	>0
Коефіцієнт рентабельності продукції	1,320	0,247	-1,073	>0

Дебіторська заборгованість	30	144	214
Оборотні активи	17207	7516	-9691
Поточні зобов'язання	12930	11876	-1054
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,003	0,002	-0,001
2. Коефіцієнт розрахункової ліквідності	36	18	-12
3. Коефіцієнт покриття	1,3	0,6	-0,7

Проаналізуємо оборотність капіталу та визначимо, чи підприємство мобільно використовує свої кошти для погашення заборгованості (табл.2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз коефіцієнтів оборотності капіталу ПрАТ “Тернопільський
молокозавод”

Показники	2014	2015	Відхилення (+,-)
Загальна оборотність капіталу	0,05	0,03	-0,02
Оборотність мобільних коштів	2,6	0,8	-1,8
Оборотність маневрув. оборотних коштів	2,6	0,8	-1,8
Оборотність готової продукції	0	0	0
Оборотність дебіторської заборгованості	12,8	0,7	-12,1
Середній строк обороту дебіторської заборгованості	28	483	455
Оборотність кредиторської заборгованості	1,6	9,5	7,9
Середній строк обороту кредиторської заборгованості	216,8	37,8	-179
Фондовіддача необоротних активів	0,05	0,03	-0,02
Оборотність власного капіталу	0,2	0,04	-0,16

Провівши аналіз оборотності капіталу ПрАТ “Тернопільський молокозавод” можна спостерігати, що підприємство на даному етапі розвитку не достатньо мобільно використовує свої кошти, адже бачимо зменшення загальної оборотності капіталу на 0,02, а також негативний рівень очевидно з показника оборотності мобільних коштів – у звітному періоді показник рівний 0,8, що на 1,8 менше ніж у 2014 році.

За результатами проведеного аналізу діяльності ПрАТ “Тернопільський молокозавод” можна стверджувати, що у 2015 році, порівняно з 2014 році, відбулись такі зміни:

- 1) зменшилась на 114 осіб середньооблікова чисельність працівників, відповідно збільшено фонд оплати праці на 1619 тис.грн.;

- 2) зменшилась кількість необоротних активів на 663 тис.грн. Розрахунок показників стану основних засобів та ефективності їх використання дає інформацію про те, що технічний стан основних фондів дещо погіршився, що зумовлює випуск продукції на гіршій технологічній основі з меншим рівнем її конкурентоспроможності. Введено менше нових фондів, у той час як кількість тих, які вибули, зменшилась. у цей же час наявні основні фонди використовуються ефективніше;
- 3) відбулось зростання загальної суми оборотних активів на 73,26 (найбільше у їх сумі зросла дебіторська заборгованість);
- 4) обсяг реалізованої продукції зріс на 13403 тис.грн. (або на 14,6%), причому частка витрат у виручці зменшилась на 1,53%, що є позитивною для підприємства тенденцією;
- 5) витрати на 1 гривню вартості продукції зменшились на 0,52%;
- 6) покращились фінансові результати діяльності підприємства;
- 7) зросла рентабельність продукції на 0,8% та рентабельність капіталу на 4,6% ;
- 8) вартість майна (активів) підприємства зросла на 12,5%, що зумовлене, насамперед, збільшенням вартості оборотних активів на 73,26%, а частка оборотних активів у загальній вартості майна зросла на 11%. У джерелах формування майна суттєво збільшилась сума власного капіталу (на 133,09%);
- 9) якщо у 2014 році оборотні активи підприємства були повністю сформовані за рахунок поточних зобов'язань, то у 2015 році оборотні активи у сумі 289 тис. грн. були сформовані за рахунок власного капіталу підприємства;
- 10) частка власного капіталу у загальній сумі всіх джерел фінансування збільшилась на 6%, відповідно, дещо зменшилась залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, хоча і залишається ще дуже великою. З'явилась тенденція до зростання фінансового потенціалу підприємства;
- 11) зросла ймовірність того, що підприємство зможе погасити поточні зобов'язання у разі критичного його стану. Проте у найкоротші терміни

підприємство може погасити свої поточні зобов'язання лише на 9%, платоспроможність є занадто низькою;

12) розрахунок показників ділової активності підтвердив те, що у 2015 році підприємство працює краще, ніж у 2014, проте все ще далеко від ідеалу. Ще раз підтвердились відомості про те, що підприємство не може вчасно розрахуватись з кредиторами.

За результатами проведеного аналізу діяльності ПрАТ “Тернопільський молокозавод” за 2014-2015 роки було виявлено те, що підприємство є прибутковим. Матеріальні витрати 2014 р. мали тенденцію до зростання (7,53%). Аналіз показників ліквідності показав, що у ПрАТ “Тернопільський молокозавод” відсутня достатня кількість найліквідніших активів, проте значення коефіцієнта поточної ліквідності свідчить, що платоспроможність підприємства за період є задовільною, а кредитори можуть бути впевнені, що борги їм будуть повернені.

Керівництву потрібно вирішити проблему великої фінансової залежності від кредиторів та інвесторів (значення коефіцієнтів автономії, заборгованості та фінансової залежності не відповідають нормативним), оскільки це збільшує ризик фінансових ускладнень.

ДОДАТКИ

Додаток А

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2014 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	1397	1820	0
первісна вартість	1001	3032	3551	0
накопичена амортизація	1002	1635	1731	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	478087	794597	0
первісна вартість	1011	1811993	77117804	0
знос	1012	1333906	76323207	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0

Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	479484	796417	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	24026	27567	0
Виробничі запаси	1101	0	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	31662	34623	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4734	21052	0
з бюджетом	1135	0	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	4058	18569	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0
Усього за розділом II	1195	64480	101811	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	1123	0
Баланс	1300	543964	413595	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	33638	33638	0

Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	104697	344308	0
Додатковий капітал	1410	85879	107209	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	193320	223635	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	417534	708790	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1667	52986	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	24324	9365	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	25991	62351	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	9500	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	0	0	0
за довгостроковими зобов'язаннями				
за товари, роботи, послуги	1615	45213	66559	0
за розрахунками з бюджетом	1620	0	0	0
за у тому числі з податку на	1621	0	0	0

прибуток				
за розрахунками зі страхування	1625	0	0	0
за розрахунками з оплати праці	1630	0	0	0
за одержаними авансами	1635	31696	44717	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	907	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	14030	16027	0
Усього за розділом III	1695	100439	128210	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	543964	413595	0

Додаток Б

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2014 р.**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8018	9331
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2014	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2015	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7343)	(8437)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	675	548
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів,	2111	0	0

валова сума			
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	6618	0
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(935)	(2695)
Витрати на збут	2150	(373)	(999)
Інші операційні витрати	2180	(27767)	(0)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	(2486)	61758
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1658	40
Інші доходи	2240	13042	15203
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(6241)	(6469)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(30369)	(33598)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	58695	36934
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	9954	6216
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	(14105)	(30718)
збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього
--------	-----------	-------------------	------------------------------------

			року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	307200	9255
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	307200	9255
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	55296	1758
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	251904	7497
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	300645	38215

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	71153	71659
Витрати на оплату праці	2505	171808	149070
Відрахування на соціальні заходи	2510	61363	53370
Амортизація	2515	48134	53292
Інші операційні витрати	2520	19592	42917
Разом	2550	372050	370308

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	134551360	134551360
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	134551360	134551360
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.36225	0.2283
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.36225	0.2283
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Додаток В

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2015 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	1820	1768	0
первісна вартість	1001	3551	3544	0
накопичена амортизація	1002	1731	1776	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	794597	768194	0
первісна вартість	1011	77117804	77165678	0
знос	1012	76323207	76397484	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	796417	769962	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	27567	22053	0

Виробничі запаси	1101	0	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	34623	39874	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	21052	14638	0
з бюджетом	1135	0	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	18569	31424	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0
Усього за розділом II	1195	101811	107989	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та	1200	1123	407	0

групи вибуття				
Баланс	1300	399351	451079	0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	33638	33638	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	438915	438788	0
Додатковий капітал	1410	107209	106991	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	129028	144840	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	708790	724257	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	52986	45756	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	9365	559	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0

інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	62351	46315	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	66559	33687	0
за розрахунками з бюджетом	1620	0	0	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	0	0	0
за розрахунками з оплати праці	1630	0	0	0
за одержаними авансами	1635	44717	55690	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	907	951	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	16027	17458	0
Усього за розділом III	1695	128210	107786	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	399351	451079	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2015 р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	13559	10099
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2014	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2015	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(33063)	(19050)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	(19504)	11042
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	1325	0
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(1598)	(2944)
Витрати на збут	2150	(310)	(373)
Інші операційні витрати	2180	(1118)	(0)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної			

діяльності:	2190	(0)	30605
прибуток			
збиток	2195	(21833)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1884	1577
Інші доходи	2240	14437	13123
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(3167)	(6241)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(11011)	(30369)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	30359	58695
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	4437	9954
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	(0)	48741
збиток	2355	(36332)	(0)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	307200
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	307200
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	55296
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	251904
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	25922	300645
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			

Матеріальні затрати	2500	64240	71153
Витрати на оплату праці	2505	181297	171808
Відрахування на соціальні заходи	2510	64863	61363
Амортизація	2515	80703	48134
Інші операційні витрати	2520	20441	19592
Разом	2550	411544	372050

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Середньорічна кількість простих акцій	2600	13455136 0	134551360
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	13455136 0	134551360
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.19266	0.36225
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.19266	0.36225
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Додаток Д

Таблиця Д1

Алгоритм розрахунку показників
ліквідності підприємств

Показник	Коротка характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1 (пропонується)
Коефіцієнт покриття	Розраховується як відношення оборотних активів до поточних зобов'язань підприємства та показує достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань	$\phi 1p.260/\phi 1p.620$	$\phi 1p.1195/\phi 1p.1695$
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Розраховується як відношення найбільш ліквідних оборотних засобів (грошових засобів та їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості) до поточних зобов'язань підприємства. Відображає платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами	$\phi 1(p.260 - p.100 - p.110 - p.120 - p.130 - p.140) / \phi 1p.620$	$\phi 1(p.1195 - p.1100) / \phi 1p.1695$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Обчислюється як відношення грошових засобів та їхніх еквівалентів і поточних фінансових інвестицій до поточних зобов'язань. Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яка частина боргів підприємства може бути сплачена негайно	$\phi 1(p.220 + p.230 + p.240) / \phi 1p.620$	$\phi 1(p.1160 + p.1165) / \phi 1p.1695$
Чистий оборотний капітал	Розраховується як різниця між оборотними активами підприємства та його поточними зобов'язаннями. Його наявність та величина свідчать про спроможність сплачувати свої поточні зобов'язання	$\phi 1(p.260 - p.620)$	$\phi 1(p.1195 - p.1695)$

Таблиця Д2

Алгоритм розрахунку показників платоспроможності
(фінансової стійкості)

Показник	Коротка характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1 (пропонується)
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Розраховується як відношення власного капіталу підприємства до підсумку балансу підприємства і показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність	$\phi 1p.380 / \phi 1p.640$	$\phi 1p.1495 / \phi 1p.1900$
Коефіцієнт фінансування	Розраховується як співвідношення залучених і власних засобів і характеризує залежність підприємства від залучених засобів	$\phi 1(p.430 + p.480 + p.620 + p.630) / \phi 1p.380$	$\phi 1(p.1595 + p.1695 + p.1700 + p.1800) / \phi 1p.1495$
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	Розраховується як відношення величини чистого оборотного капіталу до величини оборотних активів підприємства і показує забезпеченість підприємства власними оборотними	$\phi 1(p.260 - p.620) / \phi 1p.260$	$\phi 1(p.1195 - p.1695) / \phi 1p.1195$

	засобами		
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, а яка – капіталізована. Розраховується як відношення чистого оборотного капіталу до власного капіталу	$\frac{\phi 1(p.260 - p.620)}{\phi 1 p.380}$	$\frac{\phi 1(p.1195 - p.1695)}{\phi 1 p.1495}$

Таблиця ДЗ

Алгоритм розрахунку показників ділової активності

Показник	Коротка характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1 (пропонується)
Коефіцієнт оборотності активів	Обчислюється як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньої величини підсумку балансу підприємства і характеризує ефективність використання підприємством усіх наявних ресурсів, незалежно від джерел їхнього залучення	$\frac{\phi 2 p.035}{\phi 1(p.280(\text{гр.3}) + p.280(\text{гр.4})) / 2}$	$\frac{\phi 2 p.2000}{\phi 1(p.1300(\text{гр.3}) + p.1300(\text{гр.4})) / 2}$
Коефіцієнт	Розраховується як	$\phi 2 p.035 / \phi 1(S(p.150 /$	

оборотності дебіторської заборгованості	відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної величини дебіторської заборгованості і показує швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємством	$\frac{p.210}{гр.3 + S(p.150/p.210)гр.4} / 2$	$\frac{\phi 2p.2000/\phi 1(S(p.1120/p.1155) гр.3 + S(p.1120/p.1155)гр.4)}{2}$
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Розраховується як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної величини кредиторської заборгованості і показує швидкість обертання кредиторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємству	$\frac{\phi 2p.035/\phi 1(S(p.520 / p.600) гр.3 + S(p.520 / p.600)гр.4)}{2}$	$\frac{\phi 2p.2000 / \phi 1(S(p.1605 / p.1670)гр.3 + S(p.1605 / p.1670)гр.4)}{2}$
Строк погашення дебіторської та кредиторської заборгованостей	Розраховується як відношення тривалості звітної періоду (360) до коефіцієнта оборотності дебіторської або кредиторської заборгованості та показує середній період погашення дебіторської або кредиторської заборгованостей	$\text{Строк погашення деб. заб.} = 360 / \text{Коборотності деб. заб.}$ $\text{Строк погашення кред. заб.} = 360 / \text{Коборотності кр. заб.}$	
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	Розраховується як відношення собівартості реалізованої продукції до середньорічної вартості матеріальних запасів і характеризує швидкість реалізації товарно-матеріальних запасів підприємства	$\phi 2p.040 / \phi 1(S(p.100 / p.140)гр.3 + S(p.100 / p.140)гр.4) / 2$	

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	Розраховується як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної вартості основних засобів. Він показує ефективність використання основних засобів підприємства	$\frac{\phi 2p.035}{\phi 1(p.031(гр.3) + p.031(гр.4))} / 2$	$\frac{\phi 2p.2050}{\phi 1(p.1100гр.3 + p.1100гр.4)} / 2$
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Розраховується як відношення чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної величини власного капіталу підприємства і показує ефективність використання власного капіталу підприємства	$\frac{\phi 2p.035}{\phi 1(p.380(гр.3) + p.380(гр.4))} / 2 \text{ (old)}$	$\frac{\phi 2p.2000}{\phi 1(p.1011(гр.3) + p.1011(гр.4))} / 2 \text{ (new)}$

Таблиця Д4

Алгоритм розрахунку показників рентабельності

Показник	Коротка характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1 (пропонується)
Коефіцієнт рентабельності активів	Розраховується як відношення Чистого прибутку підприємства до середньорічної вартості активів і характеризує ефективність використання активів підприємства	$\frac{\phi 2p.220 \text{ або } p.225}{\phi 1(p.280(гр.3) + p.280(гр.4))} / 2$	$\frac{\phi 2p.2350 \text{ або } p.2355}{\phi 1(p.1300(гр.3) + p.1300(гр.4))} / 2$
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Розраховується як відношення чистого прибутку підприємства до середньорічної вартості власного капіталу і характеризує ефективність вкладення коштів до даного підприємства	$\frac{\phi 2p.220 \text{ або } p.225}{\phi 1(p.380(гр.3) + p.380(гр.4))} / 2$	$\frac{\phi 2p.2350 \text{ або } p.2355}{\phi 1(p.1495(гр.3) + p.1495(гр.4))} / 2$
Коефіцієнт рентабельності	Розраховується як відношення чистого прибутку	$\frac{\phi 2p.220 \text{ або } p.225}{\phi 2p.035}$	$\frac{\phi 2p.2350 \text{ або } p.2355}{\phi 2p.035}$

продажу	підприємства до чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) і характеризує ефективність господарської діяльності підприємства		/ ф2р.2000
Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції	Розраховується як відношення прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг) до витрат на її виробництво та збут і характеризує прибутковість господарської діяльності підприємства від основної діяльності	$\frac{\text{ф2р.100 (або р.105) + 090} - 060}{\text{ф2(р.040 + 070 + 080)}}$	$\frac{\text{ф2р.2190 (або р.2195) + 2180} - 2120}{\text{ф2(р.2050 + 2130 + 2150)}}$